Този текст служи само за информационни цели и няма правно действие. Институциите на Съюза не носят отговорност за неговото съдържание. Автентичните версии на съответните актове, включително техните преамбюли, са версиите, публикувани в Официален вестник на Европейския съюз и налични в EUR-Lex. Тези официални текстове са пряко достъпни чрез връзките, публикувани в настоящия документ

►**B**

ДИРЕКТИВА 2001/29/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 22 май 2001 година

относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество

(ОВ L 167, 22.6.2001 г., стр. 10)

Изменена със:

		Официален вестник		
		№	страница	дата
►**M1**	Директива (ЕС) 2017/1564 на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2017 година	L 242	6	20.9.2017 г.

Поправена със:

►**C1** Поправка, ОВ L 168, 25.6.2016 г., стр. 19 (2001/29/ЕО)

▼B

ДИРЕКТИВА 2001/29/ЕО НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

от 22 май 2001 година

относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество

ГЛАВА I

ЦЕЛ И ПРИЛОЖНО ПОЛЕ

Член 1

Обхват

1. Настоящата директива се отнася до правната закрила на авторското право и на сродните му права в рамките на вътрешния пазар, като се поставя особено ударение върху информационното общество.

2. С изключение на случаите, посочени в член 11, настоящата директива запазва и не засяга по никакъв начин съществуващите разпоредби на Общността, отнасящи се до:

а) правната закрила на компютърните програми;

б) право на отдаване под наем, право на отдаване в заем и някои права, отнасящи се до авторското право в областта на интелектуалната собственост;

в) авторското право и сродните му права, приложими към излъчването на програми чрез спътник и препредаване чрез кабел;

г) срока на закрила на авторското право и някои сродни права;

д) правната закрила на бази данни.

ГЛАВА II

ПРАВА И ИЗКЛЮЧЕНИЯ

Член 2

Право на възпроизвеждане

Държавите-членки предвиждат изключителното право да разрешават или забраняват пряко или непряко, временно или постоянно възпроизвеждане по какъвто и да е начин и под каквато и да е форма, изцяло или частично:

а) за авторите — на техните произведения;

б) за артистите изпълнители — на фиксирането на техните изпълнения;

в) за продуценти на звукозаписи — на техните звукозаписи;

г) за продуцентите — на първото фиксиране на филми, по отношение на оригинала и копията на техните филми;

▼B

д) за радио- и телевизионните организации — за фиксирането на техните излъчвания, независимо дали тези излъчвания са предавани по жичен път или по въздуха, включително чрез кабел или спътник.

Член 3

Право на публично разгласяване на произведения и право на предоставяне на публично разположение на други закриляни обекти

1. Държавите-членки предоставят на авторите изключително право да разрешават или забраняват публичното разгласяване на техни произведения по жичен или безжичен път, включително предоставяне на публично разположение на техни произведения по такъв начин, че всеки може да има достъп до тях от място и във време, самостоятелно избрани от него.

2. Държавите-членки предвиждат за авторите изключително право да разрешават или забраняват предоставяне на публично разположение по жичен или безжичен път по такъв начин, че всеки да има достъп до тях от място и във време, самостоятелно избрани от него:

а) за изпълнителите — на фиксиранията на техните изпълнения;

б) за продуценти на звукозаписи — на техните звукозаписи;

в) за продуцентите — на първото фиксиране на филми, на оригинала и копията на техните филми;

г) за радио- и телевизионните организации — за фиксирането на техните излъчвания, независимо дали тези излъчвания са предавани по жичен път или по въздуха, включително чрез кабел или спътник.

3. Правата, посочени в параграфи 1 и 2, не се изчерпват чрез акт на публично разгласяване или предоставяне на публично разположение, както е определено в настоящия член.

Член 4

Право на разпространение

1. Държавите-членки предвиждат за авторите по отношение на оригинала на техните произведения или на техни копия изключителното право да разрешават или забраняват всякаква форма на публично разпространяване чрез продажба или по друг начин.

2. Правото на разпространение не се изчерпва в Общността по отношение на оригинала или копия от произведението, освен когато първата продажба или друго прехвърляне на собствеността в Общността на този обект се извършва от притежателя на права или с неговото съгласие.

Член 5

Изключения и ограничения

1. Временни действия на възпроизвеждане, посочени в член 2, които имат преходен или инцидентен характер, които представляват неразделна и съществена част от технологичния процес и чиято единствена цел е да позволи:

а) предаването в мрежа между трети лица чрез посредник или

▼B

б) законно използване

на произведение или закрилян обект, и които нямат самостоятелно стопанско значение, се освобождават от правото на възпроизвеждане, предвидено в член 2.

2. Държавите-членки могат да предвидят изключения или ограничения от правото на възпроизвеждане, предвидено в член 2, в следните случаи:

а) по отношение на възпроизвеждане върху хартия или друг подобен носител, извършено чрез каквато и да е фотографска техника или някакъв друг процес, който има подобни резултати с изключение на нотни листове, при условие че притежателите на права получават справедливо обезщетение;

б) по отношение на възпроизвеждане върху какъвто и да е носител, извършвано от физическо лице за лично ползване и за цели, които нямат пряко или косвено търговски характер, при условие че притежателите на права получават справедливо обезщетение, което отчита прилагането или неприлагането на технически мерки, посочени в член 6 по отношение на съответните произведения или обект;

в) по отношение на специфични действия на възпроизвеждане, извършвани от общодостъпни библиотеки, учебни заведения или музеи, или от архивни учреждения, които нямат за цел пряка или непряка икономическа или търговска изгода;

г) по отношение на временни записи на произведения, извършени от радио- и телевизионни организации чрез техни собствени средства и за собствените им предавания; съхраняването на записи в официален архив може да бъде позволено с оглед на изключителната им документална стойност;

д) по отношение на възпроизвеждане на излъчвания, извършвани от социални заведения с нестопанска цел, болници или затвори, при условие че притежателите на права получават справедливо обезщетение.

3. Държавите-членки могат да предвидят изключения или ограничения по отношение на правата, предвидени в членове 2 и 3, в следните случаи:

а) използване с единствена цел за илюстриране при преподаване или научни изследвания, с уговорка да се посочи източникът, освен ако това не се окаже невъзможно, включително името на автора, доколкото е оправдано от преследваната нетърговска цел;

▼M1

б) използване в полза на хора с увреждания, което е пряко свързано с увреждането и няма търговски характер, доколкото се изисква от конкретното увреждане, без да се засягат задълженията на държавите членки съгласно Директива (ЕС) 2017/1564 на Европейския парламент и на Съвета ([1]);

▼B

в) възпроизвеждане от пресата, разгласяване на обществото (публиката) или предоставяне на разположение на публикувани статии по актуални икономически, политически или религиозни въпроси, или излъчени произведения или други закриляни

([1]) Директива (ЕС) 2017/1564 на ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 13 септември 2017 г. относно определени позволени видове използване на определени произведения и други обекти, закриляни от авторското право и сродните му права, в полза на слепи хора, лица с нарушено зрение или с други увреждания, които не позволяват четенето на печатни материали, и за изменение на Директива 2001/29/ЕО относно хармонизирането на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество (ОВ L 242, 20.9.2017 г., стр. 6).

▼B

обекти от същия характер, в случаи когато такова използване не е изрично запазено и доколкото източникът, включително името на автора, е посочен, или използването на произведения или други закриляни обекти във връзка със съобщаването на актуални събития, доколкото е оправдано от преследваната цел за информираност и доколкото източникът, включително името на автора, е посочен, освен ако това се окаже невъзможно;

г) цитати за целите като критика или обзор, при условие че се отнасят до произведение или друг закрилян обект, който вече е предоставен законно на разположение на публиката, и че — освен ако това се окаже невъзможно — е посочен източникът, включително името на автора, и че тяхното използване е в съответствие със справедливата практика и доколкото се изисква от конкретната цел;

д) използване за целите на обществената сигурност или за гарантиране на правилно протичане или отразяване на административно или съдебно производство или парламентарна практика;

е) използване на политически речи, както и откъси от публични лекции или подобни произведения или закриляни обекти, доколкото е оправдано от целта на информираност и при условие че източникът, включително името на автора, е посочен, освен когато това се окаже невъзможно;

ж) използване по време на религиозни церемонии или официални церемонии, организирани от обществената власт;

з) използване на произведения на архитектурата или скулптурата, създадени с цел да бъдат поставени постоянно на обществени места;

и) случайно включване на произведение или на друг закрилян обект в друг продукт;

й) използване с цел рекламиране на публично представяне или продажба на произведения на изкуството, доколкото е необходимо за рекламирането на събитието, с изключение на друго използване с търговска цел;

▼C1

к) използване за целите на карикатурата, пародията или имитацията;

▼B

л) използване във връзка с демонстрация или ремонт на оборудване;

м) използване на произведение на изкуството под формата на сграда или чертеж, или план на сграда за целите на реконструкцията на сградата;

н) използване чрез разгласяване или предоставяне на разположение за целите на частно изследване или проучване на отделни лица от публиката чрез специализирани терминали в помещенията на ведомствата, посочени в параграф 2, буква в), на произведения или други закриляни обекти, които са част от тяхната колекция и не подлежат на условията за покупка или лицензия;

о) използване в някои други по-маловажни случаи, за които вече съществуват изключения или ограничения в националното законодателство, при условие че те се отнасят само за аналогично използване и не засягат свободното движение на стоки и услуги в Общността, без да се накърняват другите изключения и ограничения, съдържащи се в настоящия член.

4. Когато държавите-членки могат да предвидят изключение или ограничения по отношение на правото за възпроизвеждане съгласно параграфи 2 и 3, те могат също да предвидят изключение или ограничение по отношение на правото на разпространение, както е посочено в член 4, доколкото е оправдано от целта на разрешеното възпроизвеждане.

▼B

5. Изключенията и ограниченията, предвидени в параграфи 1, 2, 3 и 4, се прилагат само в някои специални случаи, които не засягат нормалното използване на произведението или друг закрилян обект, и не засягат неоправдано законните интереси на притежателя на права.

ГЛАВА III

ЗАЩИТА НА ТЕХНОЛОГИЧНИТЕ МЕРКИ И ИНФОРМАЦИЯ ОТНОСНО РЕЖИМА НА ПРАВА

Член 6

Задължения по отношение на техническите мерки

1. Държавите-членки предвиждат адекватна правна защита срещу заобикалянето на всяка ефективна технологична мярка, която лицето извършва, като знае или има достатъчно основания да счита, че тя или той преследва тази цел.

2. Държавите-членки предвиждат адекватна правна защита срещу производството, вноса, разпространението, продажбата, наемането, рекламата за продажба или наемане, или притежаване за търговски цели на устройства, продукти или компоненти, или предоставянето на услуги, които:

а) насърчават, рекламират или продават с цел заобикаляне на защитата, или

б) имат само ограничена търговско значима цел или използване, различно от заобикаляне на защитата, или

в) са предимно проектирани, произведени, адаптирани или осъществени с цел да позволят или улеснят заобикалянето на защитата

на всяка ефикасна техническа мярка.

3. За целите на настоящата директива изразът „технологична мярка“ означава технология, устройство или компонент, който в нормалния ход на работата си е предназначен да предотврати или ограничи действия по отношение на произведения или други обекти, защитени от закона, които не са разрешени от притежателя на авторско право или право, сродно на авторското право, както предвижда законът, или на правото *sui generis*, предвидено в глава III от Директива 96/9/ЕО. Технологичните мерки се считат за „ефективни“, когато закриляно произведение или друг закрилян от закона обект е контролиран от титулярите на права чрез прилагането на контрол на достъпа или защитен процес като кодиране, замъгляване или друго преобразуване на произведението или на друг обект, закрилян от закона или механизъм за контрол върху копието, който постига целта за защита.

4. Независимо от правната защита, предвидена в параграф 1, при липсата на доброволни мерки, взети от притежателите на права, включително споразумения между притежателите на права и други заинтересовани страни, държавите-членки вземат съответни мерки, за да гарантират притежателите на права да предоставят на бенефициера изключение или ограничение, предвидено в националното законодателство в съответствие с член 5, параграф 2, буква а), параграф 2, буква в), параграф 2, буква г), параграф 2, буква д), параграф 3, буква б) или параграф 3, буква д), средствата за ползване на изключението или ограничението, доколкото е необходимо да се възползват от това изключение или ограничение и когато бенефициерът има законен достъп до засегнатото защитено произведение или обект.

▼B

Държава-членка може да вземе такива мерки по отношение на бенефициер на изключение или ограничение, предвидено в съответствие с член 5, параграф 2, буква б), освен ако възпроизвеждането за лично ползване е било направено вече възможно от притежателите на права, доколкото е необходимо, за да се ползва съответното изключение или ограничение, и в съответствие с разпоредбите на член 5, параграф 2, буква б) и параграф 5, без да се възпрепятстват притежателите на права да приемат адекватни мерки по отношение броя на копията в съответствие с тези разпоредби.

Технологичните мерки, приложени доброволно от притежателите на права, включително тези, приложени в изпълнение на мерките, приети от държавите-членки, се ползват от правната защита, предвидена в параграф 1.

Разпоредбите на първа и втора алинея не се прилагат за произведения или други защитени обекти, предоставени на разположение на публиката съгласно договорените условия на споразумение по такъв начин, че отделните лица от публиката да имат достъп до тях от място и по време, индивидуално избрано от тях.

Когато този член се прилага в контекста на Директиви 92/100/ЕИО и 96/9/ЕО, настоящият параграф се прилага *mutatis mutandis*.

Член 7

Задължения относно информация за режима на правата

1. Държавите-членки предвиждат адекватна правна защита срещу всяко лице, което извършва съзнателно и без разрешение някое от следните действия:

а) премахване или промяна на представена в електронна форма информация за режима на правата;

б) разпространението, вноса с цел разпространение, излъчването, разгласяването или предоставянето на разположение на публиката на произведения или на други обекти, защитени по силата на настоящата директива или на глава III на Директива 96/9/ЕО, от които е била премахната или изменена представена в електронна форма информация за режима на правата без разрешение,

ако такова лице знае или има достатъчно основания да предполага, че като извършва това, то подбужда, позволява, улеснява или прикрива нарушаване на авторското право или на сродните му права, както е предвидено от закона или на *sui generis* правото, предвидено в глава III на Директива 96/9/ЕО.

2. По смисъла на настоящата директива изразът „информация за режима на правата“ означава всяка информация, предоставена от притежателите на права, която идентифицира произведението или друг защитен обект, посочен в настоящата директива или обхванат от *sui generis* правото, предвидено в глава III на Директива 96/9/ЕО, автора или друг притежател на права, или информация за условията за използване на произведението, или друг защитен обект, както и номер или код, представляващи такава информация.

Първата алинея се прилага, когато някой от тези елементи на информацията е приложен към копието или се отбелязва във връзка с разгласяването на публиката на произведение или друг обект, определен от настоящата директива или обхванат от *sui generis* правото, предвидено в глава III на Директива 96/9/ЕО.

▼B

ГЛАВА IV

ОБЩИ РАЗПОРЕДБИ

Член 8

Санкции и средства за правна защита

1. Държавите-членки предвиждат съответни санкции и средства за правна защита по отношение на нарушения на правата и задълженията, определени в настоящата директива, и вземат всички необходими мерки, за да гарантират прилагането на тези санкции и средства за правна защита. Санкциите са ефективни, съразмерни и възпиращи.

2. Всяка държава-членка взема необходимите мерки, за да гарантира притежателите на права, чиито интереси са засегнати от нарушаващата дейност, извършена на тяхна територия, да могат да предявят иск за щети и/или да поискат налагането на съдебна забрана и при необходимост изземване на материала на нарушението, както и на съоръжения, продукти или компоненти, посочени в член 6, параграф 2.

3. Държавите-членки гарантират притежателите на права да могат да поискат издаването налагането на съдебна забрана срещу посредници, чиито услуги се използват от трети лица за нарушаване на авторското право или на сродно на него право.

Член 9

Продължително прилагане на други правни разпоредби

Настоящата директива не засяга разпоредбите, отнасящи се по-специално до патентното право, търговските марки, правата върху дизайна, полезните модели, топографиите на полупроводникови изделия, печатарските шрифтове, условния достъп, достъпа до кабела на радио- и телевизионните услуги, опазването на националните съкровища, изискванията по отношение на правния депозит, законодателството в областта на ограничителните практики и нелоялната конкуренция, търговските тайни, сигурността, поверителността, защита на данните и на личния живот, достъпа до публични документи, договорното право.

Член 10

Прилагане по време

1. Разпоредбите на настоящата директива се прилагат по отношение на всички произведения и други обекти, посочени в настоящата директива, които на 22 декември 2002 г. са защитени от законодателството на държавите-членки в областта на авторското право и сродните му права или които отговарят на критериите за защита съгласно разпоредбите на настоящата директива или разпоредбите, посочени в член 1, параграф 2.

2. Настоящата директива се прилага, без да засяга сключените актове и придобитите преди 22 декември 2002 г. права.

Член 11

Технически изменения

1. С настоящото Директива 92/100/ЕИО се изменя, както следва:

а) член 7 се заличава;

▼B

б) член 10, параграф 3 се заменя със следния текст:

„3. Ограничението се прилага само в някои специални случаи, които не противоречат на нормалното използване на обекта и не увреждат необосновано законните интереси на притежателя на правото.“

2. Член 3, параграф 2 от Директива 93/98/ЕИО се заменя със следния текст:

„2. Правото на продуцентите на звукозаписи изтича 50 години след извършване на фиксирането. Въпреки това, ако звукозаписът е законно публикуван в този период, гореупоменатите права изтичат 50 години след датата на първото законно публикуване. Ако не е извършено законно публикуване в посочения в първото изречение период и звукозаписът е законно разгласен на публиката в този период, горепосочените права изтичат 50 години след датата на първото законно разгласяване на публиката.

Въпреки това, ако поради изтичане на срока на закрила, дадена съгласно настоящия параграф във версията му преди изменението с Директива 2001/29/ЕО на Европейския парламент и Съвета от 22 май 2001 г. относно хармонизиране на някои аспекти на авторското право и сродните му права в информационното общество (*), правата на продуцентите на звукозаписи не са вече закриляни на 22 декември 2002 г., този параграф не може да има за резултат да закриля отново тези права.

_____

(*) ОВ L 167, 22.6.2001 г., стр. 10.“

Член 12

Заключителни разпоредби

1. Най-късно до 22 декември 2004 г. и на всеки три години след това Комисията представя на Европейския парламент, на Съвета и на Икономическия и социален комитет доклад за прилагането на настоящата директива, в който *inter alia* въз основа на конкретна информация, предоставена от държавите-членки, разглежда по-специално прилагането на членове 5, 6 и 8 с оглед развитието на цифровия пазар. В случая на член 6, тя разглежда по-специално дали този член осигурява достатъчно ниво на закрила и дали действия, разрешени от закона, са неблагоприятно засегнати от използването на ефективни технически мерки. Тя представя при необходимост, и по-специално за да гарантира функционирането на вътрешния пазар съгласно член 14 от Договора, предложения за изменение на настоящата директива.

2. Закрилата на правата, сродни на авторското право, предвидена в настоящата директива, запазва и не засяга по никакъв начин закрилата на авторското право.

3. С настоящата директива се създава Комитет за контакти. Той се състои от представители на компетентните власти на държавите-членки. Той се председателства от представител на Комисията и заседава или по инициатива на председателя, или по искане на делегацията на държава-членка.

4. Задачите на комитета са:

а) да разглежда въздействието на настоящата директива върху функционирането на вътрешния пазар и да сигнализира за евентуални трудности;

▼B

б) да организира консултации по всички въпроси, произтичащи от прилагането на настоящата директива;

в) да улеснява обмена на информация за съответното развитие на законодателството и на съдебната практика, както и за съответното икономическо, социално, културно и технологично развитие;

г) да действа като форум за оценка на цифровия пазар на произведения и други обекти, включително копиране за лично ползване и използването на технологични мерки.

Член 13

Прилагане

1. Държавите-членки въвеждат в сила законовите, подзаконовите и административните разпоредби, необходими за да се съобразят с настоящата директива, преди 22 декември 2002 г. Те незабавно информират Комисията за това.

Когато държавите-членки приемат тези мерки, в тях се съдържа позоваване на настоящата директива или то се извършва при официалното им публикуване. Условията и редът на позоваване се определят от държавите-членки.

2. Държавите-членки съобщават на Комисията текста на разпоредбите на националното законодателство, които те приемат в областта, уредена с настоящата директива.

Член 14

Влизане в сила

Настоящата директива влиза в сила в деня на публикуването ѝ в *Официален вестник на Европейските общности.*

Член 15

Адресати

Адресати на настоящата директива са държавите-членки.